

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (osmi senat)

z dne 27. oktobra 2022 *

„Predhodno odločanje – Trg storitev informiranja o popravilu in vzdrževanju motornih vozil – Uredba (EU) 2018/858 – Člen 61 – Obveznost proizvajalcev avtomobilov, da zagotovijo informacije o popravilu in vzdrževanju motornih vozil – Obseg – Pravica dostopa do teh informacij – Neodvisni izvajalci – Izdajatelji tehničnih informacij – Člen 63 – Primerne in sorazmerne pristojbine“

V zadevi C-390/21,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Landgericht Köln (deželno sodišče v Kölnu, Nemčija) z odločbo z dne 10. junija 2021, ki je na Sodišče prispela 25. junija 2021, v postopku

ADPA European Independent Automotive Data Publishers,

Gesamtverband Autoteile-Handel e.V.

proti

Automobiles PEUGEOT SA,

PSA Automobiles SA,

SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi N. Piçarra (poročevalec), v funkciji predsednika senata, N. Jääskinen in M. Gavalec, sodnika,

generalni pravobranilec: P. Pikamäe,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za ADPA European Independent Automotive Data Publishers in Gesamtverband Autoteile-Handel e.V. E. Macher, M. Sacré in P. Schmitz, Rechtsanwälte,

* Jezik postopka: nemščina.

- za Automobiles PEUGEOT SA in PSA Automobiles SA F. Hübener, B. Lutz in A. Wendel, Rechtsanwälte,
- za Evropsko komisijo M. Huttunen in M. Noll-Ehlers, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 61(1) in člena 63(1) Uredbe (EU) 2018/858 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o odobritvi in tržnem nadzoru motornih vozil in njihovih priklopnikov ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila, spremembi uredb (ES) št. 715/2007 in (ES) št. 595/2009 ter razveljavitvi Direktive 2007/46/ES (UL 2018, L 151, str. 1) ter člena 6(1) in člena 7(1) Uredbe (ES) št. 715/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2007 o homologaciji motornih vozil glede na emisije iz lahkih potniških in gospodarskih vozil (Euro 5 in Euro 6) in o dostopu do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil (UL 2007, L 171, str. 1).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med ADPA European Independent Automotive Data Publishers, mednarodnim nepridobitnim združenjem belgijskega prava, in Gesamtverband Autoteile-Handel e.V., združenjem nemškega prava, na eni strani ter družbama Automobiles PEUGEOT SA (v nadaljevanju: Peugeot) in PSA Automobiles SA (v nadaljevanju: PSA) na drugi strani v zvezi s pristojbino, ki jo zadnjenavedeni družbi zaračunavata za dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil, ki jih proizvajata.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V uvodnih izjavah 50 in 52 Uredbe 2018/858 je navedeno:
„(50) Neomejen dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil prek standardizirane oblike, ki se lahko uporabi za pridobitev tehničnih informacij, ter učinkovita konkurenca na trgu storitev za zagotavljanje takih informacij sta potrebna za izboljšanje delovanja notranjega trga, zlasti glede prostega pretoka blaga, svobode ustanavljanja in svobode opravljanja storitev. Zahteve za zagotavljanje informacij o popravilu in vzdrževanju so bile do zdaj določene v Uredbah (ES) št. 715/2007 in (ES) št. 595/2009 Evropskega parlamenta in Sveta [z dne 18. junija 2009 o homologaciji motornih vozil in motorjev glede na emisije iz težkih vozil (Euro VI) in o dostopu do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil ter o spremembi Uredbe (ES) št. 715/2007 in Direktive 2007/46/ES ter o razveljavitvi direktiv 80/1269/EGS, 2005/55/ES in 2005/78/ES (UL 2009, L 188, str. 1)]. Te zahteve bi bilo treba v tej uredbi konsolidirati, uredbi (ES) št. 715/2007 in (ES) št. 595/2009 pa ustrezno spremeniti.“

[...]

(52) Za zagotovitev učinkovite konkurence na trgu storitev informiranja o popravilu in vzdrževanju vozil ter za pojasnitev, da to informiranje zajema tudi informacije, ki jih je treba zagotoviti neodvisnim izvajalcem, ki niso popraviljavci, tako da lahko neodvisni trg popravi in vzdrževanja vozil kot celota konkurira pooblaščenim trgovcem, ne glede na to, ali proizvajalec vozila te informacije da pooblaščenim trgovcem in serviserjem ali take informacije uporabi sam za namene popravila in vzdrževanja, je treba podrobno določiti informacije, ki se zagotavljajo za namene dostopa do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil.“

4 V členu 3 te uredbe je navedeno:

„(1) ‚homologacija‘ pomeni postopek, s katerim organ za odobritev potrdi, da tip vozila, sistema, sestavnega dela ali samostojne tehnične enote izpolnjuje ustrezne upravne določbe in tehnične zahteve;

[...]

(45) ‚neodvisni izvajalec‘ pomeni fizično ali pravno osebo, ki ni pooblaščen trgovec ali serviser, je pa neposredno ali posredno vključena v popravilo in vzdrževanje vozil ter vključuje serviserje, proizvajalce ali distributerje servisne opreme, orodij ali nadomestnih delov kot tudi izdajatelje tehničnih informacij, avtomobilske klube, izvajalce pomoči pri okvarah vozil na cesti, izvajalce kontrolnih pregledov in preskušanja ter ponudnike usposabljanj za vgrajevalce, proizvajalce in serviserje opreme za vozila na alternativna goriva; pomeni tudi pooblaščen serviserje, trgovce in distributerje v distribucijskem sistemu določenega proizvajalca vozil, če izvajajo popravila in vzdrževanje vozil, za katera niso člani distribucijskega sistema proizvajalca;

[...]

(47) ‚neodvisni serviser‘ pomeni fizično ali pravno osebo, ki izvaja popravila in vzdrževanje vozil in ki ne deluje v distribucijskem sistemu proizvajalca;

(48) ‚informacije o popravilu in vzdrževanju vozila‘ pomeni vse informacije, vključno z vsemi poznejšimi spremembami in dopolnili teh informacij, ki so potrebne za diagnosticiranje, servisiranje in pregledovanje vozila, njegovo pripravo na tehnične preglede, popravila, ponovno programiranje, ponastavitev vozila, ali ki so potrebne za diagnostično podporo vozilu na daljavo ali za namestitve delov in opreme na vozilo, ki jih proizvajalec zagotovi svojim pooblaščenim partnerjem, trgovcem in serviserjem, ali jih proizvajalec uporablja za namene popravil in vzdrževanja;

[...]“

5 Člen 61 navedene uredbe, naslovljen „Obveznosti proizvajalcev glede zagotavljanja informacij o OBD [*On board diagnostics*] vozila in o popravilu in vzdrževanju vozila“, določa:

„1. Proizvajalci neodvisnim izvajalcem omogočijo neomejen, standardiziran in nediskriminatoren dostop do informacij o OBD vozila, diagnostične in druge opreme, orodja, vključno z vsemi referencami in razpoložljivimi datotekami za prenos ustrezne programske opreme ter informacij o popravilu in vzdrževanju vozila. Informacije so predstavljene na lahko

dostopen način v obliki strojno berljivih podatkovnih nizov, primernih za elektronsko obdelavo. Neodvisni izvajalci imajo dostop do storitev diagnostike na daljavo, ki jih uporabljajo proizvajalci ter pooblaščen trgovci in serviserji.

Proizvajalci zagotovijo standardizirano in varno napravo za podporo na daljavo, ki neodvisnim serviserjem omogoča, da opravijo posege, pri katerih je potreben dostop do varnostnega sistema vozila.

2. [...]

Informacije o OBD vozila ter informacije o popravilu in vzdrževanju vozila so na voljo na spletnih mestih proizvajalcev v standardizirani obliki, ali, če to zaradi narave informacij ni izvedljivo, v drugi ustrezni obliki. Za neodvisne izvajalce, ki niso serviserji, se informacije podajo tudi v strojno berljivi obliki, ki jo je mogoče elektronsko obdelati s splošno dostopnimi orodji informacijske tehnologije in programsko opremo in ki neodvisnim izvajalcem omogoča izvajanje nalog, povezanih z njihovim poslovanjem, v prodajni dobavni verigi.

[...]

9. Kadar proizvajalec vozila vodi evidenco o popravilu in vzdrževanju vozila v centralni zbirki podatkov ali se ta vodi v njegovem imenu, se neodvisnim serviserjem omogoči brezplačen dostop do take evidence ter vnos informacij o popravilu in vzdrževanju, ki so ga opravili.

[...]“

6 Člen 63 te uredbe, naslovljen „Pristojbine za dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil“, določa:

„1. Proizvajalec lahko za dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozila, razen za evidenco iz člena 61(10), zaračuna primerne in sorazmerne pristojbine. Te pristojbine ne smejo odvrniti od dostopa do takšnih informacij, ker se pri tem ne upošteva, v kolikšnem obsegu jih neodvisni izvajalec uporablja. [...]

2. Proizvajalec da informacije o popravilu in vzdrževanju vozil, vključno s transakcijskimi storitvami, kot sta ponovno programiranje ali tehnična pomoč, na voljo na urni, dnevni, mesečni in letni osnovi, pri čemer so pristojbine za dostop do takih informacij odvisne od obdobja, za katero se zagotovi dostop.

Poleg dostopa na časovni osnovi lahko proizvajalci nudijo dostop na osnovi transakcije, za katerega se pristojbine zaračunavajo na podlagi opravljene transakcije in ne na podlagi trajanja, za katerega je dostop zagotovljen.

Kadar proizvajalec nudi obe vrsti dostopa, neodvisni serviserji izberejo bodisi dostop na časovni osnovi bodisi dostop na osnovi transakcij.“

7 Člen 86 Uredbe 2018/858, naslovljen „Spremembe Uredbe (ES) št. 715/2007“, določa:

„1. Uredba (ES) št. 715/2007 se spremeni:

[...]

(4) poglavje III se črta;

[...]

2. Sklicevanje na črtane določbe Uredbe (ES) št. 715/2007 se šteje za sklicevanje na to uredbo in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz točke 1 Priloge XI k tej uredbi.“

- 8 V členu 89 te uredbe o prehodnih določbah je v odstavku 1 navedeno, da „ta uredba ne razveljavlja nobene homologacije celotnega vozila ali EU-homologacije, podeljene za vozila, sisteme, sestavne dele ali samostojne tehnične enote do 31. avgusta 2020“.
- 9 Priloga X k navedeni uredbi, naslovljena „Dostop do informacij o OBD vozila ter informacij o popravilu in vzdrževanju vozila“, v točki 6.1 določa, da se „[o]sebe, ki potrebujejo pravico do kopiranja ali ponovne objave informacij, [...] pogajajo neposredno z ustreznim proizvajalcem“.

Nemško pravo

- 10 Člen 3a Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (zakon o preprečevanju nelojalne konkurence) z dne 3. julija 2004 (BGBl. 2004 I, p. 1414), kakor je bil spremenjen z zakonom z dne 17. februarja 2016 (BGBl. 2016 I, str. 233), določa, da „nelojalno ravna, kdor krši zakonsko določbo, s katero se med drugim v interesu udeležencev na trgu ureja ravnanje na trgu, če lahko kršitev občutno poseže v interese potrošnikov, drugih udeležencev na trgu ali konkurentov“.
- 11 Člen 8(3), točka 2, tega zakona omogoča, da tožbo za odpravo nepoštenih poslovnih praks vložijo „zdrženja s pravno sposobnostjo, ki so namenjena uveljavljanju neodvisnih poslovnih ali poklicnih interesov, če je z njimi povezano znatno število podjetnikov, ki na istem trgu distribuirajo enake ali povezane proizvode oziroma storitve, kadar lahko ta zdrženja zlasti zaradi svojih človeških, materialnih in finančnih virov učinkovito izpolnjujejo svoje statutarne naloge za uveljavljanje neodvisnih poslovnih ali poklicnih interesov, in če kršitev vpliva na interese njihovih članov.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 12 Družbi Peugeot in PSA sta imetnici homologacij iz člena 3(1) Uredbe 2018/858 za vozila znamke Peugeot. Iz tega naslova omogočata dostop do informacij iz Priloge X k tej uredbi, ki se nanašajo na popravilo in vzdrževanje homologiranih vozil, prek zbirke podatkov, ki je na voljo na spletnem portalu, v katerega lahko „neodvisni izvajalci“ v smislu člena 3, točka 45, te uredbe vpogledajo proti plačilu pavšalne pristojbine, ki velja za vse te izvajalce in se spreminja glede na trajanje odobrenega dostopa, brez upoštevanja kakršnih koli drugih individualnih parametrov.
- 13 Izdajatelji tehničnih informacij morajo z družbama Peugeot in PSA vsako leto skleniti pogodbo, ki jim daje pravico do dostopa do teh podatkov, do tega, da iz navedenih podatkov izluščijo informacije o vzdrževanju in popravilu vozil ter do njihove uporabe pri pripravi in distribuciji informativnega gradiva, namenjenega uporabnikom, kot so avtomehanične delavnice, trgovci na debelo in proizvajalci nadomestnih delov. Znesek zaračunanih pristojbin je določen za vsakega izdajatelja posebej in za določeno obdobje na podlagi osnovne cene. Ta cena ustreza fiksnim pristojbinam, ki se zaračunajo drugim neodvisnim izvajalcem, pomnoženim s številom končnih

odjemalcev izdajatelja in s povprečnim tržnim deležem na trgu vozil v zadnjih desetih letih. Vsota se deli s količinskim popustom, ki je odvisen od števila končnih uporabnikov, in z dodano vrednostjo, ustvarjeno z obdelavo podatkov.

- 14 Po mnenju ADPA European Independent Automotive Data Publishers in Gesamtverband Autoteile-Handel tako izračunane pristojbine niso niti „primerne“ niti „sorazmerne“ v smislu člena 63(1) Uredbe 2018/858. Upoštevanje števila končnih uporabnikov naj bi pomenilo nedopustno nadomestilo za uporabo informacij, saj naj bi proizvajalcem avtomobilov zagotavljalo udeležbo pri ustvarjenem dobičku. Navedeni združenji menita, da taka metoda izračuna, ki krši Uredbo 2018/858, pomeni nepošteno poslovno prakso, ki je z nemškim pravom prepovedana. Zato sta proti družbama Peugeot in PSA vložili tožbo, s katero sta predlagali, naj se jima naloži, da izdajateljem tehničnih informacij za dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil zaračunavata enake pristojbine, kot jih zaračunavata neodvisnim serviserjem v smislu člena 3, točka 47, navedene uredbe.
- 15 Družbi Peugeot in PSA, najprej, trdita, da je uredba, ki se uporablja, Uredba št. 715/2007, saj so bila zadevna vozila homologirana pred 1. septembrom 2020, ko je začela veljati Uredba 2018/858. Dalje, menita, da se metoda izračuna pristojbin ne sme presoјati z vidika člena 63 Uredbe št. 2018/858, ker zadevne pristojbine niso namenjene zgolj nadomestilu za dostop do informacij o „popravilu in vzdrževanju vozil“ v smislu člena 61(1) te uredbe, temveč predstavljajo protidajatev za dovoljenje za komercialno uporabo teh informacij. Nazadnje, tudi ob predpostavki, da navedene pristojbine spadajo na področje uporabe člena 63 Uredbe 2018/858, družbi Peugeot in PSA trdita, da ta določba proizvajalcem avtomobilov dopušča diskrecijsko pravico glede metode izračuna zaračunavanih pristojbin.
- 16 Predložitveno sodišče se na prvem mestu sprašuje, katere določbe se za dostop do informacij o vozilih, homologiranih pred začetkom veljavnosti Uredbe 2018/858, uporabljajo *ratione temporis*.
- 17 Na drugem mestu se sprašuje, ali lahko zadevni proizvajalci avtomobilov glede na pojem „dostop do informacij“ iz člena 61 te uredbe, razlagan ob upoštevanju uvodnih izjav 50 in 52 ter člena 63 te uredbe in Priloge X, točka 6.1, k navedeni uredbi, od izdajateljev tehničnih informacij zahtevajo, da imajo za dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil posebno dovoljenje za uporabo.
- 18 To sodišče se na tretjem mestu sprašuje, ali načelo enakega obravnavanja zahteva, da se za neodvisne serviserje in izdajatelje tehničnih informacij uporabljajo enake metode izračuna pristojbin, ki se zaračunavajo na podlagi člena 63 Uredbe 2018/858. Po njegovem mnenju dejstvo, da je pri določanju teh pristojbin edino merilo razlikovanja med upravičenci za dostop do teh informacij, navedeno v členu 63(2) te uredbe, trajanje dostopa do informacij, govori v prid enotnemu tarifnemu sistemu. Poudarja, da, nasprotno, pojem „primerne in sorazmerne pristojbine“, ki je uporabljen v členu 63(1) navedene uredbe, govori v prid izračunu pristojbin, zaračunavanih upravičencem za dostop do informacij o vzdrževanju in popravilu vozil, za vsak primer posebej.
- 19 Če je odgovor na tretje vprašanje nikalen, se predložitveno sodišče sprašuje, ali je treba pojem „primerne in sorazmerne pristojbine“ razlagati tako, da je treba pri izračunu teh pristojbin upoštevati le dejanske stroške, ki jih je imel proizvajalec, da bi se zagotovil dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju njegovih vozil, ne glede na ekonomsko vrednost teh informacij.

20 V teh okoliščinah je Landgericht Köln (deželno sodišče v Kölnu, Nemčija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali se predpisi poglavja XIV Uredbe 2018/858 (člen 61 in naslednji, vključno s Prilogo X) uporabljajo tudi za take modele vozil, ki so bila v skladu z Uredbo št. 715/2007 prvič homologirana že pred 1. septembrom 2020?

Če je odgovor na to vprašanje nikalen, se dopolni tako:

Ali se v zvezi z navedenimi ‚izrabljenimi motornimi vozili‘ in za odmero pristojbin še vedno uporablja poglavje III Uredbe št. 715/2007, zlasti člen 7 [te] uredbe?

2. Ali pojem ‚dostop‘ do informacij, ki ga morajo v skladu s členom 61(1) Uredbe 2018/858 omogočati proizvajalci, zajema možnost izdajateljev tehničnih informacij iz člena 3, točka 45, [te] uredbe, da te informacije uporabljajo za naloge, povezane z njihovim poslovanjem, v poprodajni dobavni verigi, ali pa se za tako možnost uporabe zahteva ločen dogovor o dovoljenju za uporabo in ponovno izdajo, ki torej glede na plačilo, ki ga v tem smislu zahteva proizvajalec, ne spada na področje uporabe člena 63 Uredbe 2018/858?

Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen in se za izrabljena motorna vozila uporablja poglavje III Uredbe št. 715/2007, se to vprašanje dopolni tako:

Ali pojem ‚dostop‘ do informacij, ki ga morajo v skladu s členom 6(1) Uredbe št. 715/2007 omogočati proizvajalci, zajema možnost izdajateljev tehničnih informacij iz člena 3, točka 15, [te] uredbe, da te informacije uporabljajo za naloge, povezane z njihovim poslovanjem, v poprodajni dobavni verigi, ali pa se za tako možnost uporabe zahteva ločen dogovor o dovoljenju za uporabo in ponovno izdajo, ki torej glede na plačilo, ki ga v tem smislu zahteva proizvajalec, ne spada na področje uporabe člena 7 Uredbe št. 715/2007?

3. Ali je treba pojem ‚primerne in sorazmerne pristojbine‘ v skladu s členom 63(1), prvi stavek, Uredbe (EU) 2018/858 razlagati tako, da mora proizvajalec vse neodvisne izvajalce iz člena 3, točka 45, [te] uredbe pri odmeri pristojbin obravnavati enako, ne glede na njihovo dejavnost?

Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen in se za izrabljena motorna vozila uporablja poglavje III Uredbe št. 715/2007, se to vprašanje dopolni tako:

Ali je treba pojem ‚primerne in sorazmerne pristojbine‘ v skladu s členom 7(1), prvi del povedi, Uredbe št. 715/2007 razlagati tako, da mora proizvajalec vse neodvisne izvajalce iz člena 3, točka 15, Uredbe št. 715/2007 pri odmeri pristojbin obravnavati enako, ne glede na njihovo dejavnost?

Če je odgovor na tretje vprašanje nikalen:

4. Ali je treba pojem ‚primerne in sorazmerne pristojbine‘ v skladu s členom 63(1), prvi stavek, Uredbe (EU) 2018/858 razlagati tako, da se smejo s pristojbino načeloma kriti le stroški proizvajalca?

Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen in se za izrabljena motorna vozila uporablja poglavje III Uredbe št. 715/2007, se to vprašanje dopolni tako:

Ali je treba pojem ‚primerne in sorazmerne pristojbine‘ v skladu s členom 7(1), prvi del povedi, Uredbe (ES) št. 715/2007 razlagati tako, da se smejo s pristojbino načeloma kriti le stroški proizvajalca?“

Prvo vprašanje

- 21 Predložitveno sodišče želi s prvim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba člena 61 in 63 Uredbe 2018/858 razlagati tako, da se uporabljata za modele vozil, ki so bila homologirana v skladu z Uredbo št. 715/2007.
- 22 Na prvem mestu je treba opozoriti, da Uredba 2018/858, kot je razvidno iz uvodne izjave 50, ne razveljavlja Uredbe št. 715/2007, temveč konsolidira zahteve, ki jih zadnjenavedena uredba določa glede zagotavljanja informacij o popravilu in vzdrževanju motornih vozil v smislu člena 3, točka 48, Uredbe 2018/858. Poleg tega je v členu 89(1) Uredbe 2018/858, ki velja od 1. septembra 2020, pojasnjeno, da ta uredba ne razveljavlja nobene homologacije celotnega vozila ali EU-homologacije, podeljene za vozila, sisteme, sestavne dele ali samostojne tehnične enote do 31. avgusta 2020.
- 23 Na drugem mestu je treba poudariti, da je s členom 86(1), točka 4, Uredbe 2018/858 poglavje III Uredbe št. 715/2007, ki se nanaša na dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil, sicer črtano, vendar je v tem členu v odstavku 2 pojasnjeno, da se sklicevanje na črtane določbe Uredbe št. 715/2007 šteje za sklicevanje na Uredbo 2018/858 in se bere v skladu s korelacijsko tabelo iz točke 1 Priloge XI k tej uredbi. V skladu s to prilogo člena 61 in 63 Uredbe 2018/858 nadomeščata člena 6 in 7 Uredbe št. 715/2007 ter se od 1. septembra 2020 uporabljata za vozila, ki so bila homologirana pred tem datumom.
- 24 Glede na vse navedene razloge je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člena 61 in 63 Uredbe 2018/858 v povezavi s členom 86(1), točka 4, in (2) te uredbe ter Prilogo XI, točka 1, k tej uredbi razlagati tako, da se uporabljata za modele vozil, ki so bila homologirana v skladu z Uredbo št. 715/2007.

Drugo vprašanje

- 25 Predložitveno sodišče želi z drugim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je treba člen 61(1) Uredbe 2018/858 razlagati tako, da obveznost, ki je s tem členom naložena proizvajalcem avtomobilov, in sicer da ti zagotovijo neomejen, standardiziran in nediskriminatoren dostop do „informacij o popravilu in vzdrževanju vozila“, ki so opredeljene v členu 3, točka 48, te uredbe, zajema obveznost, da se izdajateljem tehničnih informacij dovoli obdelava in uporaba teh informacij za njihove dejavnosti v poprodajni dobavni verigi, ne da bi jim bili naloženi drugi pogoji od teh, ki so določeni v navedeni uredbi.
- 26 V zvezi s tem je treba uvodoma navesti, da je pojem „neodvisni izvajalec“ v členu 3, točka 45, Uredbe 2018/858 opredeljen kot vsaka fizična ali pravna oseba, ki ni pooblaščen trgovec ali serviser, je pa neposredno ali posredno vključena v popravilo in vzdrževanje vozil. V tej točki 45 je izrecno navedeno, da izdajatelji tehničnih informacij spadajo v kategorijo neodvisnih izvajalcev.
- 27 V skladu s členom 61(1), prvi pododstavek, Uredbe 2018/858 imajo izdajatelji tehničnih informacij kot neodvisni izvajalci neomejen, standardiziran in nediskriminatoren dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil. Informacije morajo biti predstavljene na lahko dostopen način v obliki strojno berljivih podatkovnih nizov, primernih za elektronsko obdelavo. Namen takega dostopa v standardizirani obliki je omogočiti, kot je navedeno v uvodni izjavi 50 te uredbe, „pridobitev tehničnih informacij“.

- 28 V členu 61(2), drugi pododstavek, drugi stavek, navedene uredbe je pojasnjeno, da je treba neodvisnim izvajalcem, ki niso serviserji, vključno z izdajatelji tehničnih informacij, te informacije podati v obliki, ki jo je mogoče elektronsko obdelati, da se tem izvajalcem omogoči izvajanje dejavnosti v poprodajni dobavni verigi. Dodati je treba, da je bila ta obveznost za proizvajalce avtomobilov uvedena šele med zakonodajnim postopkom v zvezi z Uredbo 2018/858 (glej v tem smislu sodbo z dne 19. septembra 2019, Gesamtverband Autoteile-Handel, C-527/18, EU:C:2019:762, točka 34).
- 29 Iz besedila teh določb tako izhaja, da obveznost proizvajalcev avtomobilov, da zagotovijo neomejen, standardiziran in nediskriminatoren dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil iz člena 61(1) Uredbe 2018/858, zajema obveznost, da se izdajateljem tehničnih informacij dovoli obdelava in uporaba takih informacij v okviru in za namen njihovih specifičnih poslovnih dejavnosti v poprodajni dobavni verigi, ne da bi veljali drugi pogoji od teh, ki so določeni v tej uredbi.
- 30 Tako razlago potrjuje cilj, ki je naveden v uvodnih izjavah 50 in 52 Uredbe 2018/858, in sicer omogočiti učinkovito konkurenco na trgu storitev za zagotavljanje informacij o popravilu in vzdrževanju vozil, da bi tako lahko trg popravil in vzdrževanja vozil, ki jih opravljajo neodvisni izvajalci, konkuriral trgu pooblaščenih trgovcev.
- 31 Izdajatelji tehničnih informacij z zagotavljanjem dostopa do informacij, potrebnih za popravilo in vzdrževanje vozil s strani neodvisnih izvajalcev, ki niso pooblaščen trgovci ali serviserji, ki so del distribucijskega sistema proizvajalcev, zlasti z obdelavo, uporabo in zbiranjem teh informacij prispevajo k razvoju trga popravil in vzdrževanja vozil s strani takih izvajalcev.
- 32 Zato mora pravica do dostopa do navedenih informacij, ki jo morajo proizvajalci avtomobilov v skladu s členom 61(1) te uredbe zagotoviti zlasti izdajateljem tehničnih informacij, zajemati pravico teh izdajateljev, da te informacije obdelujejo in uporabljajo v okviru in za namen svoje poslovne dejavnosti, ne da bi jim bili ob tem naloženi drugi pogoji od teh, ki so določeni v tej uredbi.
- 33 Priloga X, točka 6.1, k Uredbi 2018/858 – ki uvaja obveznost, da se vsakdo, ki želi kopirati ali ponovno objaviti informacije o vzdrževanju in popravilu vozil, pogaja neposredno z zadevnim proizvajalcem – te razlage pravice dostopa do informacij, ki je v členu 61 te uredbe zagotovljena izdajateljem tehničnih informacij kot neodvisnim izvajalcem, ne more ovreči.
- 34 Tega, da izdajatelji take informacije obdelujejo in uporabljajo v okviru in za namen svoje poslovne dejavnosti na podlagi člena 61 Uredbe 2018/858, namreč ni mogoče enačiti s preprostim kopiranjem ali reproduciranjem navedenih informacij v smislu Priloge X, točka 6.1, k tej uredbi, ki – kot opozarja Evropska komisija – na splošno določa tehnične zahteve glede dostopa do informacij, zlasti o popravilu in vzdrževanju vozil.
- 35 Glede na vse navedene razloge je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 61(1) Uredbe 2018/858 razlagati tako, da obveznost, ki je s to določbo naložena proizvajalcem avtomobilov, in sicer da ti zagotovijo neomejen, standardiziran in nediskriminatoren dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozila, ki so opredeljene v členu 3, točka 48, te uredbe, zajema obveznost, da se izdajateljem tehničnih informacij dovoli obdelava in uporaba teh informacij za njihove dejavnosti v poprodajni dobavni verigi, ne da bi jim bili naloženi drugi pogoji od teh, ki so določeni v navedeni uredbi.

Tretje in četrto vprašanje

- 36 Predložitveno sodišče želi s tretjim in četrtem vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu izvedeti, ali je treba člen 63 Uredbe 2018/858 razlagati tako, da pojem „primerne in sorazmerne pristojbine“ iz tega člena proizvajalce avtomobilov zavezuje, da za vse neodvisne izvajalce uporabijo enotno metodo izračuna teh pristojbin, ki temelji izključno na stroških, nastalih zaradi dostopa do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil, ki ga morajo odobriti na podlagi te uredbe.
- 37 Člen 63(1), prvi stavek, Uredbe 2018/858 proizvajalcem avtomobilov omogoča, da zaračunajo pristojbine za dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozila, če so te pristojbine primerne in sorazmerne. Iz drugega stavka tega člena 63(1) izhaja, da te pristojbine ne smejo odvracati od dostopa do teh informacij in da je treba pri njihovem zaračunavanju upoštevati, v kolikšnem obsegu jih neodvisni izvajalec uporablja.
- 38 Člen 63(2), prvi pododstavek, Uredbe 2018/858 poleg tega določa, da proizvajalci avtomobilov dajo na voljo te informacije na urni, dnevni, mesečni in letni osnovi ter določijo pristojbine za dostop do teh informacij glede na posamezna obdobja, za katera se dostop odobri. Drugi pododstavek tega odstavka 2 tem proizvajalcem omogoča, da alternativno ponudijo dostop na osnovi transakcij, pri čemer se pristojbine za dostop zaračunavajo glede na število transakcij. Tretji pododstavek navedenega odstavka 2 neodvisnim serviserjem, ki so opredeljeni v členu 3, točka 47, Uredbe 2018/858, omogoča, da izbirajo med tema vrstama dostopa, če vsakega od njiju ponuja proizvajalec.
- 39 Člen 61(1), prvi pododstavek, zadnji stavek, Uredbe 2018/858 tem neodvisnim serviserjem zagotavlja dostop do storitev diagnostike na daljavo, ki jih uporabljajo proizvajalci in trgovci, da bi jim bilo omogočeno opraviti posege, pri katerih je potreben dostop do varnostnega sistema teh vozil. Člen 61(9) te uredbe prav tako določa, da kadar se evidenca o popravilu in vzdrževanju vozila vodi v centralni zbirki podatkov proizvajalca vozila, imajo navedeni neodvisni serviserji brezplačen dostop do te evidence ter imajo možnost za vnos informacij o popravilu in vzdrževanju, ki so ga izvedli.
- 40 Na prvem mestu, iz teh določb izhaja, da se obveznosti, ki jih Uredba 2018/858 nalaga proizvajalcem avtomobilov, razlikujejo glede na status upravičenca, kar vnaprej izključuje uporabo enotnega pavšalnega zneska za vse neodvisne izvajalce v zvezi s pristojbinami, ki se zaračunavajo za dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil. Za to morajo proizvajalci avtomobilov zlasti upoštevati, kako posamezni neodvisni izvajalci te informacije uporabljajo v okviru svojih poslovnih dejavnosti.
- 41 To jezikovno razlago poleg tega potrjuje splošno načelo enakega obravnavanja, ki ne zahteva le, da se primerljivi položaji ne obravnavajo različno, temveč tudi, da se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno (sodbe z dne 19. oktobra 1977, Ruckdeschel in drugi, 117/76 in 16/77, EU:C:1977:160, točka 7; z dne 16. decembra 2008, Arcelor Atlantique in Lorraine in drugi, C-127/07, EU:C:2008:728, točka 23, ter z dne 17. decembra 2020, Centraal Israëlitisch Consistorie van België in drugi, C-336/19, EU:C:2020:1031, točka 85 in navedena sodna praksa).

- 42 Kot pa sta v bistvu poudarili družbi Peugeot in PSA, izdajatelji tehničnih informacij na eni strani in neodvisni serviserji na drugi niso v primerljivem položaju glede na predmet in namen Uredbe 2018/858. Zato splošno načelo enakega obravnavanja izključuje, da bi se ta uredba razlagala tako, da zapoveduje enotno metodo izračuna za dostop vseh neodvisnih izvajalcev do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil.
- 43 Na drugem mestu, iz besedila nobene od določb, navedenih v točkah 37 in 38 te sodbe, ne izhaja, da bi se morali proizvajalci avtomobilov pri izračunu pristojbin za dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil opirati samo na stroške, ki nastanejo zaradi obveznosti zagotavljanja dostopa do teh informacij, ki jim jo nalaga Uredba 2018/858. Edini pogoj iz člena 63(1) te uredbe ob upoštevanju njene uvodne izjave 52 je namreč to, da morajo biti te pristojbine primerne in sorazmerne, tako da njihova višina neodvisnih izvajalcev ne odvrča od dostopa do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil, saj bi bil v nasprotnem primeru cilju navedene uredbe, ki je tem izvajalcem omogočiti, da na trgu storitev informiranja o popravilu in vzdrževanju vozil konkurirajo pooblaščenim trgovcem in serviserjem, odvzet polni učinek.
- 44 Glede na vse navedene razloge je treba na tretje in četrto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 63 Uredbe 2018/858 ob upoštevanju uvodne izjave 52 te uredbe in načela enakega obravnavanja razlagati tako, da pojem „primerne in sorazmerne pristojbine“ iz tega člena proizvajalcem avtomobilov, prvič, nalaga, da upoštevajo poslovno dejavnost, v okviru katere različni neodvisni izvajalci uporabljajo informacije o popravilu in vzdrževanju vozil, in drugič, tem proizvajalcem omogoča, da zaračunavajo pristojbine, ki presegajo stroške, nastale zaradi dostopa do teh informacij, ki ga morajo tem izvajalcem odobriti na podlagi te uredbe, vendar pod pogojem, da te pristojbine za zadnjena navedene niso odvrčalne.

Stroški

- 45 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (osmi senat) razsodilo:

- 1. Člena 61 in 63 Uredbe (EU) 2018/858 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o odobritvi in tržnem nadzoru motornih vozil in njihovih priklopnikov ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila, spremembi uredb (ES) št. 715/2007 in (ES) št. 595/2009 ter razveljavitvi Direktive 2007/46/ES v povezavi s členom 86(1), točka 4, in (2) te uredbe ter Priloge XI, točka 1, k tej uredbi**

je treba razlagati tako, da

se uporabljata za modele vozil, ki so bila homologirana v skladu z Uredbo (ES) št. 715/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2007 o homologaciji motornih vozil glede na emisije iz lahkih potniških in gospodarskih vozil (Euro 5 in Euro 6) in o dostopu do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil.

- 2. Člen 61(1) Uredbe 2018/858**

je treba razlagati tako, da

obveznost, ki je s to določbo naložena proizvajalcem avtomobilov, in sicer da ti zagotovijo neomejen, standardiziran in nediskriminatoren dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozila, ki so opredeljene v členu 3, točka 48, te uredbe, zajema obveznost, da se izdajateljem tehničnih informacij dovoli obdelava in uporaba teh informacij za njihove dejavnosti v poprodajni dobavni verigi, ne da bi jim bili naloženi drugi pogoji od teh, ki so določeni v navedeni uredbi.

3. Člen 63 Uredbe 2018/858 ob upoštevanju uvodne izjave 52 te uredbe in načela enakega obravnavanja

je treba razlagati tako, da

pojem „primerne in sorazmerne pristojbine“ iz tega člena proizvajalcem avtomobilov, prvič, nalaga, da upoštevajo poslovno dejavnost, v okviru katere različni neodvisni izvajalci uporabljajo informacije o popravilu in vzdrževanju vozil, in drugič, tem proizvajalcem omogoča, da zaračunavajo pristojbine, ki presegajo stroške, nastale zaradi dostopa do teh informacij, ki ga morajo tem izvajalcem odobriti na podlagi te uredbe, vendar pod pogojem, da te pristojbine za zadnje navedene niso odvrčalne.

Podpisi